

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ  
ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Кафедра теорії та історії держави і права

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ  
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

**з навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво  
у сфері правоохоронної діяльності»**

спеціальність 081 «Право»

для здобувачів вищої освіти 2 курсу факультету підготовки фахівців для  
підрозділів превентивної діяльності,  
що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти

**Дніпро – 2018**

Ухвалено до друку Науково-методичною радою  
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ  
18.10.2018 р., протокол № 2

РЕЗЕНЗЕНТИ:

**Т.Л. Сироїд**, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук

**Л.Л. Лабенська**, доцент кафедри загально-правових дисциплін Дніпровського гуманітарного університету, кандидат юридичних наук, доцент.

**Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності» для здобувачів вищої освіти 2 курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності, спеціальності 081 «Право», що навчаються на другому (магістерському) рівні освіти / Завгородній В.А., Перепьолкін С.М., Сердюк Л.М., Філянїна Л.А.– Дніпро: Дніпроп. держ. у-т внутр. справ, 2018. – 45 с.**

Методичні рекомендації підготовлені відповідно до програми навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності». Самостійне вивчення теоретичного курсу сприятиме поінформованості та оволодінню здобувачами вищої освіти сучасними знаннями щодо основ та досягнень міжнародного співробітництва між правоохоронними органами різних держав, діяльності міжнародних інституцій у цій сфері, а також допоможе з'ясувати місце і роль органів державної влади України у відповідних правовідносинах.

Розраховано на здобувачів вищої освіти і викладачів вищих правничих навчальних закладів, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

© Перепьолкін С.М. 2018 рік,  
© Філянїна Л.А. 2018 рік,  
© Завгородній В.А. 2018 рік,  
© Сердюк Л.М. 2018 рік,  
© ДДУВС, 2018 рік.

**ЗМІСТ**

|   |    |
|---|----|
| Загальні положення.....   | 4  |
| Структура (тематичний план) навчальної дисципліни .....   | 9  |
| ТЕМА 1. Україна – учасник міжнародного співробітництва<br>у сфері правоохоронної діяльності ..... | 10 |
| ТЕМА 2. Міжнародні договори у сфері правоохоронної діяльності.....                                | 15 |
| ТЕМА 3. Міжнародні інституції у сфері правоохоронної діяльності.....                              | 22 |
| ТЕМА 4. Міжнародні стандарти протидії злочинності.....  | 28 |
| Критерії оцінювання.....  | 35 |
| Рекомендована література.....   | 36 |

## Загальні положення

Самостійна робота є однією з форм освітнього процесу, що передбачає особисте опанування здобувачем вищої освіти окремих питань з метою поглиблення і закріплення знань, отриманих на лекції, а також розвиток навичок пошуку, викладу і узагальнення навчального матеріалу.

Метою самостійної роботи здобувачів вищої освіти є оволодіння фундаментальними знаннями, професійними вміннями та навичками діяльності за профілем, досвідом, творчої діяльності. Самостійна робота здобувачів вищої освіти сприяє розвитку самостійності, відповідальності і організованості, творчого підходу до вирішення завдань навчального і професійного рівня.

Правильна організація самостійної роботи необхідна для оволодіння навчальною дисципліною «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності», оскільки обсяг аудиторних занять не дозволяє розглянути на лекціях і семінарах всі без винятку розділи. Крім того, успішність самостійної роботи багато в чому визначає успішність здачі заліку та подальшої практичної діяльності, так як тільки в рамках виконання самостійної роботи здобувач вищої освіти отримує навички практичної діяльності.

*Метою* методичних рекомендацій є забезпечення ефективності самостійної роботи здобувачів вищої освіти на основі організації їх виконання.

*Завданнями* методичних рекомендацій щодо виконання самостійної роботи здобувачем вищої освіти є:

- активізація самостійної роботи;
- вироблення умінь і навичок раціональної роботи з нормативною, правовою, довідковою документацією і спеціальною літературою;
- управління пізнавальною діяльністю;
- поглиблення і розширення систематизація та закріплення отриманих теоретичних знань і практичних умінь;
- формування самостійності мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації;
- розвиток дослідницьких умінь.

*Функціями* методичних рекомендацій щодо виконання самостійної роботи здобувачем вищої освіти є:

- визначення змісту роботи щодо оволодіння програмним матеріалом;
- встановлення вимог до результатів вивчення дисципліни;
- якісна підготовка до занять;
- організація закріплення отриманих знань і навичок поза аудиторних занять.

Для успішного засвоєння здобувачами вищої освіти відповідних тем навчальної дисципліни необхідно обов'язкове якісне виконання наступних видів робіт:

- вивчення і систематизація офіційних національних документів – законів, постанов, указів, нормативно-інструкційних і довідкових матеріалів з використанням інформаційно-пошукових систем глобальної мережі «Інтернет»;

- вивчення навчальної, наукової та методичної літератури, матеріалів періодичних видань із залученням електронних засобів офіційної, статистичної, періодичної та наукової інформації;

- складання конспектів науково-дослідних публікацій, а також створення власних електронних баз даних;

- участь у роботі курсантсько-студентських конференцій.

Самостійна робота з дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності» передбачає її здійснення в наступних видах: самостійне вивчення теоретичного матеріалу, написання реферату чи есе, виконання окремих завдань.

Види самостійної роботи обрані відповідно до цілей і завдань вивчення дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності»,

Кожен з видів самостійної роботи переслідує свою мету.

Так, самостійне вивчення теоретичного курсу необхідно для розуміння доктрини і основ правового регулювання міжнародних відносин.

Написання реферату дозволяє більш глибоко познайомитися з проблемами сучасних міжнародних відносин і способами їх вирішення. Теми рефератів (есе) узгоджуються на кафедрі з науково-педагогічним працівником, що веде семінари. При підготовці реферату можна користуватися даними методичними рекомендаціями щодо організації самостійної роботи.

Реферати (есе) здаються науково-педагогічному працівнику, який веде семінарські заняття з дисципліни в групі, де навчається здобувач вищої освіти в день консультації, що передує семінарському заняттю з обраної теми.

Виконання завдань та вирішення задач дозволяє отримати навички складання міжнародних документів, тлумачення і застосування норм національного і міжнародного права. Обсяг завдання визначає науково-педагогічний працівник, який проводить семінарські заняття в групі, де навчається здобувач вищої освіти. При виконанні завдань можна використовувати посібник щодо проведення семінарських занять з навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності», а також данні методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи. Виконане завдання здається науково-педагогічному працівнику, який веде семінарські заняття з дисципліни в групі, де навчається здобувач вищої освіти в день проведення семінарського заняття.

### **Методика написання письмових робіт з дисципліни**

#### **«Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності»**

**РЕФЕРАТ.** Написання рефератів є необхідним елементом навчального процесу при підготовці здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності».

Основною метою виконання даної роботи є розвиток мислення та творчих здібностей здобувача вищої освіти. Написання реферативного дослідження вимагає самостійності та творчого підходу. Основною метою роботи є розкриття однієї з тем, запропонованих у даних методичних рекомендаціях чи обраних самим здобувачем вищої освіти, за погодженням з науково-педагогічним працівником. Здобувачу надається право вибору теми реферату в межах тематики, яка визначається кафедрою.

Загальними вимогами до реферату є чіткість і логічна послідовність викладу матеріалу, переконливість аргументації, стислість і ясність формулювань, обґрунтованість особистих припущень автора.

Здобувач вищої освіти в обов'язковому порядку повинен наводити посилання на джерела, які він використовував при написанні роботи. Оформлення посилань на першоджерела може здійснюватися у вигляді підрядкової примітки (з проставленням верхнього індексу). При оформленні посилань на першоджерела необхідно зазначити відомості про джерело відповідно до правил бібліографічного опису.

В кінці роботи автор повинен скласти список використаної літератури із зазначенням джерел публікації. У списку повинні бути зазначені нормативні та доктринальні джерела.

Алгоритм написання реферату:

1. приступати до написання реферату слід лише після вивчення літератури, складання остаточного варіанта плану;

2. писати реферат необхідно самостійно, не допускаючи переписування навчальних посібників, монографій і тому подібного. При цитуванні в роботі обов'язкове посилання на першоджерело, дотримуватися правил їх оформлення, не порушуючи авторські права;

3. у разі невиконання цих вимог реферат оцінюється незадовільно (Нуль балів).

Реферат повинен бути виконаний на одній стороні стандартних листів паперу формату А4 (210x297 мм), шрифт Times New Roman, розмір шрифту 14, через одинарний міжрядковий інтервал. Абзацний відступ – 1,25 (5 знаків). Надрукований текст повинен мати поля: верхнє - 20 мм, праве - 10 мм, ліве - 30 мм, нижнє - 20 мм. Загальний обсяг роботи повинен складати не більше 10 сторінок.

**ЕСЕ.** Жанр філософської, літературно-критичної, історичної, публіцистичної прози, що поєднує підкреслено індивідуальну позицію автора з невимушеним, часто парадоксальним викладом, орієнтованим на розмовну мову.

Суттєвими ознаками есе є наявність конкретної теми або питання, особистісний характер сприйняття проблеми та її осмислення, відносно невеликий обсяг, вільна композиція, невимушеність розповіді й парадоксальність, прагнення чимось здивувати читача. При цьому для есе необхідна внутрішня смислова єдність.

### *Алгоритм написання есе.*

1. уважно прочитати тему есе. Для того, щоб зняти сумніви в тому, чи правильно він розуміє тему, здобувач вищої освіти повинен своїми словами переформулювати фразу, визначивши головну думку.

2. в обов'язковому порядку здобувач вищої освіти повинен висловити своє особистісне ставлення до обраної теми в чітко вираженому формулюванні («Я згоден», «Я не згоден», «Я не зовсім згоден», «Я згоден, але частково» або подібними за значенням і змістом фразами).

3. в обов'язковому порядку здобувач вищої освіти повинен викласти своє розуміння змісту висловлення.

4. підібрати аргументи для підтвердження своєї думки. Аргументи повинні бути переконливими, обґрунтованими. В якості аргументів використовуються дані відповідних наукових досліджень, історичних фактів, фактів з громадського чи особистого життя.

Кількість аргументів в есе не обмежена, але найбільш оптимальним для розкриття теми є 3-5 аргументів.

5. Завершувати есе необхідно висновком, в якому коротко підводиться підсумок роздумів і міркуванням: «Таким чином, на підставі усього вищевикладеного, можна стверджувати, що автор мав рацію в своєму висловлюванні».

**СКЛАДАННЯ ТАБЛИЦІ (СХЕМИ).** Систематизація об'ємної інформації, яка зводиться в рамки таблиці (схеми). Формування структури таблиці (схеми) відображає схильність того, хто навчається до систематизації матеріалу і удосконалює його вміння щодо структурування інформації. Стислість викладу інформації характеризує здатність до її узагальнення.

В рамках таблиці (схеми) наочно відображаються як розділи однієї теми (одноплановий матеріал), так і розділи різних тем (багатоплановий матеріал). Такі таблиці (схеми) створюються як допомога у вивченні великого обсягу інформації, бажаючи надати йому оптимальну форму для запам'ятовування. Доречним до кожної таблиці (схеми) надавати коментарі з посиланням на першоджерела.

**ГЛОСАРІЙ.** Визначення певних понять або термінів, об'єднаних загальною специфічною тематикою.

Як скласти глосарій?

Для початку уважно прочитайте і ознайомтеся зі темою. Напевно, ви зустрінете в ній багато різних термінів, які стосуються даної теми.

Після того, як ви визначили терміни котрі найбільш часто зустрічаються, ви повинні скласти з них список. Слова в цьому списку повинні бути розташовані в алфавітному порядку, так як глосарій являє собою не що інше, як словник спеціалізованих термінів. Після цього починається робота зі складання статей глосарію. Стаття глосарію – це визначення терміна. Вона складається з

двох частин: точне формулювання терміна в називному відмінку з наголосом; змістовна частина, що об'ємно розкриває зміст даного терміну.

При складанні глосарію важливо дотримуватися наступних правил:

1. намагайтеся максимально точно і достовірно викласти інформацію;
2. зазначайте коректні наукові терміни та уникайте всякого роду жаргонізму. У разі вживання такого, давайте йому коротке і зрозуміле пояснення;

3. при бажанні в глосарій можна включити не тільки окремі слова і терміни, а й цілі фрази.

Дані методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувачів вищої освіти.

Для самостійної роботи здобувачам вищої освіти також рекомендується відповідна наукова та фахова література.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.



**Структура (тематичний план) навчальної дисципліни**

| № теми | Назви тем  | Кількість годин за видами занять |                  |           |          |                | Самост. роб. / індив. роб. | Використання ТЗН, дидактичних засобів | Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами |
|--------|--|----------------------------------|------------------|-----------|----------|----------------|----------------------------|---------------------------------------|---|
|        |  | Разом годин                      | Аудиторна робота |           |          |                |                            |                                       |   |
|        |  |                                  | Всього           | Лекції    | Семінари | Практ. заняття |                            |                                       |   |
| 1.     | Україна - учасник міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності | 21                               | 6                | 2         | 2        | 2              | 15                         | мультимедійна презентація             | Міжнародне право – т.т. 1, 7                    |
| 2.     | Міжнародні договори у сфері правоохоронної діяльності                            | 23                               | 8                | 4         |          | 4              | 15                         | мультимедійна презентація             | Міжнародне право – т.т. 1, 7, 9                 |
| 3.     | Міжнародні інституції у сфері правоохоронної діяльності                          | 23                               | 8                | 4         | 2        | 2              | 15                         | мультимедійна презентація             | Міжнародне право – т.т. 4, 7                    |
| 4.     | Міжнародні стандарти протидії злочинності  | 21                               | 6                | 2         | 2        | 2              | 15                         |                                       | Міжнародне право – т. 7                         |
|        | <b>Модульний контроль</b>  | 2                                | 2                |           |          | 2              |                            |                                       |   |
|        | <b>Разом за семестр</b>  | <b>90</b>                        | <b>30</b>        | <b>12</b> | <b>6</b> | <b>10</b>      | <b>2</b>                   | <b>60</b>                             |   |
|        | <i>Форма підсумкового контролю</i>   | <i>Залік</i>                     |                  |           |          |                |                            |                                       |   |

## **ТЕМА 1. Україна – учасник міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності**

### **Методичні поради підготовки до даної теми:**

Підготовку до даної теми необхідно починати із з'ясування поняття міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності як самостійного напрямку діяльності уповноважених органів України з відповідними органами іноземних держав; визначити його зміст, ознаки та класифікацію; провести порівняльно-правову характеристику відносин міжнародного співробітництва з відносинами міжнародно-правової допомоги у сфері правоохоронної діяльності; дослідити форми міжнародного співробітництва та міжнародно-правової допомоги у сфері правоохоронної діяльності.

Теорія міжнародного права виділяє дві форми міжнародного співробітництва, які властиві будь-якій сфері міждержавних відносин, зокрема у сфері правоохоронної діяльності, а саме: договірна та інституційна.

З урахуванням того, що міжнародно-правова допомога має похідний характер і прямо залежить від існуючого рівня міжнародного співробітництва, то й кількість та зміст форм міжнародно-правової допомоги безпосередньо залежать від існуючого рівня договірної та інституційної форм міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Міжнародне співробітництво України з іншими державами та міжнародними організаціями у сфері правоохоронної діяльності здійснюється на основі загальних та спеціальних принципів.

Необхідно звернути увагу, що міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності є одним із видів спільної діяльності держав, спрямованої на узгодження спільних інтересів та досягнення колективних цілей у вирішенні питань правоохоронної діяльності, на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права.

Також необхідно зауважити, на відмінності міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності від правової допомоги (або міжнародно-правової допомоги) за певними критеріями: за видами суб'єктів; кількісним складом учасників; просторовою сферою дії; в залежності від способу дії; мети діяльності, органів котрі представляють державу у міжнародних відносинах.

Варто з'ясувати, якими органами державної влади забезпечується участь України у міжнародному співробітництві з питань правоохоронної діяльності.

Під час вивчення положень цієї теми особливу увагу слід звернути на теоретичні засади становлення та розвитку інституту міжнародного співробітництва у відносинах між державами. Необхідно чітко усвідомити важливість вивчення і сприйняття положень цієї навчальної дисципліни, що допоможе становленню слухачів як юристів.

Важливо також з'ясувати практичні аспекти участі органів державної влади України, зокрема Національної поліції України, у відносинах міжнародного співробітництва з питань правоохоронної діяльності.

**Роль і значення теми для майбутньої професійної діяльності:** засвоєння даної теми допоможе слухачам з'ясувати головні поняття та елементи інституту міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності, тенденції їх становлення та розвитку за період розбудови української державності, виявити загальні та відмінні риси міжнародного співробітництва та міжнародно-правової допомоги як форм міжнародної взаємодії держав у сфері правоохоронної діяльності, ознайомитись з безпосередніми формами взаємодії уповноважених органів державної влади різних країн світу. Знання, які будуть отримані дозволять майбутнім правоохоронцям ознайомитися із особливостями включення та участі у відносинах міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності України, з'ясувати національні нормативно-правові засади цієї діяльності, визначити, які органи державної влади України беруть участь у міжнародному співробітництві із загальних питань, а які мають чітко визначену специфіку.

## **ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи наукові тези доповіді за однією з рекомендованих тем.**

### **1.1. Рекомендовані теми рефератів:**

1. Виникнення та періодизація розвитку відносин міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності;
2. Повноваження органів державної влади України загальної компетенції у сфері правоохоронної діяльності;
3. Органи державної влади України спеціальної компетенції у сфері правоохоронної діяльності: напрями діяльності та повноваження;
4. Досягнення та перспективи участі України у відносинах міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності;
5. Міністерство юстиції України у відносинах міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

### **1.2. Рекомендовані теми есе або наукових тез доповідей:**

1. Становлення концепції міжнародного співробітництва в міжнародному праві.
2. Сутність і правова природа міжнародного співробітництва держав у сфері кримінального процесу;
3. Зміст принципу міжнародного співробітництва.
4. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності як один із напрямів міжнародного співробітництва України.
5. Міжнародний розшук як одна із форм міжнародного співробітництва держав;
6. Міжнародне співробітництво у боротьбі з транснаціональними злочинними

групами;

7. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України у сфері забезпечення інформаційної безпеки;
8. Міжнародне співробітництво України в боротьбі з кіберзлочинністю;
9. Процесуальні особливості міжнародного співробітництва органів Національної поліції України при розслідуванні злочинів;

### **1.3. Рекомендовані теми для підготовки мультимедійних презентацій у форматі Power Point:**

1. Принципи міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності;
2. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Напрями міжнародного співробітництва України у сфері правоохоронної діяльності;
4. Правові підстави міжнародного співробітництва правоохоронних органів України;
5. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

## **2. Практичні завдання:**

### **Задача 1.**

На ім'я очільника прокуратури Харківської області України надійшов запит від керівника прокуратури Курської області Російської Федерації про затримання та екстрадицію громадянина Російської Федерації Сергія Петрова, який обвинувачується у вчиненні низки розбійних нападів, і за оперативною інформацією переховується від органів правосуддя на території Харківської області України.

1. Чи відповідає цей запит нормам міжнародного права, що регулюють суспільні відносини із міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері?
2. Чи зобов'язаний очільник прокуратури Харківської області забезпечити його виконання? (відповідь аргументуйте)
3. За яких умов предмет такого запиту має бути виконаний?

### **Задача 2.**

На ім'я начальника Національної поліції України у Чернігівській області надійшов запит від Міністерства внутрішніх справ Республіки Білорусь про затримання та екстрадицію громадянина цієї Республіки Олександра Петрусевича, який обвинувачується у вчиненні умисного вбивства двох осіб, і за оперативною інформацією переховується від органів правосуддя у своїх родичів, які мешкають на території Чернігівської області України.

1. Чи відповідає цей запит нормам міжнародного права, що регулюють суспільні відносини із міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері?
2. Чи зобов'язаний начальника Національної поліції України у Чернігівській області забезпечити його виконання? (відповідь аргументуйте)
3. За яких умов предмет такого запиту має бути виконаний?

### **3. Вирішіть тестові завдання:**

**1. Один із видів спільної діяльності держав, спрямованої на узгодження їх інтересів та досягнення спільних цілей у вирішенні питань правоохоронної діяльності, на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права – це**

- а) міжнародний конфлікт у сфері правоохоронної діяльності;
- б) міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності;
- в) допомога у кримінальних справах, що не суперечить внутрішньому законодавству держави;
- г) міжнародна правова допомога у сфері правоохоронної діяльності.

**2. Визначте форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності:**

- а) договірна та інституційна;
- б) здійснення обшуків і виїмок;
- в) здійснення оглядів, у тому числі судових, та здійснення судових експертиз;
- г) правильна відповідь відсутня.

**3. Проведення компетентними органами однієї держави процесуальних дій, виконання яких необхідне для досудового розслідування, судового розгляду або для виконання вироку, ухваленого судом іншої держави або міжнародною судовою установою, – це**

- а) міжнародна правова допомога;
- б) міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності;
- в) координація міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності;
- г) здійснення міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

**4. Визначте відповідь, в якій вказано неіснуючу форму міжнародної правової допомоги у кримінальних справах:**

- а) одержання свідчень і заяв від окремих осіб;
- б) надання інформації і речових доказів;
- в) надання оригіналів або завірених копій відповідних документів і матеріалів, у тому числі банківських, фінансових, юридичних і ділових документів;
- г) укладання міжнародних договорів про взаємну правову допомогу у кримінальних справах.

**5. Який із вказаних органів України не може брати участі у наданні/отриманні міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні?**

- а) Національне антикорупційне бюро України;
- б) Державна фіскальна служба України;

- в) Генеральна прокуратура України;
- г) Міністерство юстиції України.

**6. Відповідно до ст. 545 Кримінального процесуального кодексу України, до переліку центральних органів України щодо міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні не належить:**

- а) Міністерство внутрішніх справ України;
- б) Генеральна прокуратура України;
- в) Національне антикорупційне бюро України;
- г) Міністерство юстиції України.

**7. У взаємній правовій допомозі може бути відмовлено:**

- а) якщо запитувана держава-учасниця вважає, що виконання прохання може завдати шкоди її суверенітету, безпеці, громадському порядку або іншим життєво важливим інтересам;
- б) якщо внутрішнє законодавство запитуваної держави-учасниці забороняє її органам здійснювати запитувані заходи щодо будь-якого аналогічного злочину, якби такий злочин був предметом розслідування, кримінального переслідування або судового розгляду в межах її юрисдикції;
- в) якщо виконання прохання суперечило би правовій системі запитуваної держави-учасниці стосовно питань взаємної правової допомоги;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».

**8. Взаємовідносини у сферах діяльності поліції з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями базуються на:**

- а) міжнародних договорах;
- б) установчих актах міжнародних організацій, членом яких є Україна;
- в) правилах міжнародних організацій, членом яких є Україна;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».

**9. За відсутності міжнародного договору з відповідною державою уповноважений (центральний) орган України надсилає запит про надання міжнародної правової допомоги для подальшого передання його компетентному органу запитуваної сторони дипломатичним шляхом до:**

- а) Міністерства закордонних справ України;
- б) Міністерства внутрішніх справ України;
- в) Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол);
- г) Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.

**10. За відсутності міжнародного договору України уповноважений (центральний) орган України розглядає запит іноземної держави лише за наявності:**

- а) достатнього часу для підготовки відповіді;
- б) згоди Міністерства закордонних справ України;

в) письмової гарантії запитуючої сторони прийняти і розглянути у майбутньому запит України на засадах взаємності;

г) письмової гарантії запитуючої сторони прийняти і розглянути в майбутньому запит України на засадах взаємності та згоди Міністерства закордонних справ України.

### **Питання для самостійного контролю**

1. Дайте визначення міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності та назвіть його види.

2. Охарактеризуйте ознаки та форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

3. Дайте визначення міжнародної правової допомоги та назвіть її види.

4. Назвіть форми міжнародної правової допомоги у кримінальних справах.

5. Здійсніть порівняльну характеристику міжнародного співробітництва та міжнародної правової допомоги у сфері правоохоронної діяльності.

6. Назвіть органи України, що забезпечують здійснення міжнародного співробітництва та міжнародної правової допомоги у сфері правоохоронної діяльності.

7. Охарактеризуйте правові підстави та форми здійснення міжнародного співробітництва Національної поліції України.

**Ключові поняття:** міжнародне співробітництво; міжнародне право; внутрішньодержавне право; правоохоронна діяльність; види та форми міжнародної взаємодії; міжнародно-правова допомога; форми міжнародного співробітництва; джерела міжнародного співробітництва; учасники міжнародного співробітництва; реалізація міжнародно-правових зобов'язань.

**Рекомендована література до Теми 1:** (1.1; 1.3.1-1.3.6; 2.1 – 2.4; 2.13; 2.32; 2.36; 2.38; 2.45-2.50; 2.60; 2.61; 2.68; 2.72).

## **ТЕМА 2. Міжнародні договори у сфері правоохоронної діяльності**

### **Методичні поради щодо підготовки до даної теми**

Підготовку до даної теми необхідно розпочати з вивчення поняття і значення міжнародно-правових актів, що регламентують співробітництво у сфері правоохоронної діяльності. Варто звернути увагу на виникнення, найважливіші етапи розвитку та загальну характеристику міжнародного співробітництва в даній сфері, джерела міжнародного права, що регламентують таке співробітництво.

Прийнято відокремлювати сукупність міжнародно-правових норм, призначених для регламентації співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. Такі норми закріплені в багатьох договорах, які розрізняються по: сфері дії, колу учасників і передбачають як відповідальність за скоєння

злочинів, так і порядок взаємодії правоохоронних органів у боротьбі з ними. У даний час правову основу міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності складають: міждержавні двосторонні і багатосторонні договори (Конвенція держав СНД про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1993 р., 2002 р.). Європейська конвенція про взаємну правову допомогу у кримінальних справах (1959 р.)); міжурядові договори (угоди) з окремих питань, що стосуються взаємодії в боротьбі окремими видами злочинів (Конвенція про запобігання покарань злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів (1973 р.). Конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом (1997 р.). Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999 р.). Декларація Генеральної Асамблеї ООН про заходи щодо ліквідації міжнародного тероризму (1994 р.) та інші); міжвідомчі договори (угоди); національне законодавство; неписані норми (звичаї).

Для успішного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності укладаються міжвідомчі договори в них обумовлюються питання співробітництва компетентних органів з метою виявлення, припинення і розкриття злочинів, обміну інформації про злочинів і злочинців, надання консультативних послуг. Відповідно рамки такої співпраці обмежуються обміном інформацією, а також наданням допомоги в проведенні оперативно-розшукових заходів, в тому числі в розшуку зниклих осіб, а також осіб, які ухиляються від правосуддя і підозрюваних у вчиненні злочинів, ідентифікації невідомих трупів, пошуку на території однієї держави предметів, що були викрадені на території іншої держави, та інших подібних дій.

Також, необхідно звернути увагу на те, що укладання міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності передбачає виконання загальних умов відповідно до ст. 102 Статуту зобов'язання зареєструвати свої договори в Секретаріаті ООН. Якщо договір не зареєстрований, держава не може посилатися на нього в органах Організації. Реєстрація не впливає на юридичну силу договору. Зареєстровані договори підлягають опублікуванню в Зібранні договорів ООН, що періодично видається Організацією (United Nations Treaty Series (UNTS)).

Разом з тим, під час вивчення положень теми особливу увагу слід звернути на місце міжнародних договорів у налагодженні та розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Важливо з'ясувати історичні аспекти використання міжнародних договорів як основної форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності. Обов'язково слід звернути увагу на особливості структури та змісту багатосторонніх та двосторонніх міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності, визначити їх роль у національному законодавстві, самостійно опрацювати декілька таких договорів (конвенцій, угод тощо).



**Роль і значення теми для майбутньої професійної діяльності:** ознайомлення з даною темою дозволить слухачам засвоїти поняття міжнародного договору та основні вимоги, що встановлені загальним міжнародним правом стосовно його змісту та порядку укладання, проаналізувати сутність та характерні риси чинних міжнародних договорів України у сфері правоохоронної діяльності, розкрити взаємозв'язок багатосторонніх та двосторонніх міжнародних договорів України у сфері правоохоронної діяльності, визначити особливості застосування міжнародних договорів як частини національного законодавства. Тема є актуальною в умовах активізації зовнішньополітичних процесів, що відбуваються навколо та за участі України, бо дає змогу переконатись, що з кожним роком наша держава прагне збільшувати обсяги виконання взятих на себе на основі міжнародних договорів зобов'язань у сфері правоохоронної діяльності, а міжнародний договір стає невід'ємною складовою правого регулювання внутрішньодержавних відносин у сфері правоохоронної діяльності.

### **ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи наукові тези доповіді за однією з рекомендованих тем.**

#### **1.1. Рекомендовані теми рефератів:**

1. Законодавство України про міжнародні договори. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р.;
2. Правове регулювання міжнародного співробітництва МВС України з компетентними органами Європейського Союзу в правоохоронній діяльності;
3. Міжнародно-правові засади укладення, дії, призупинення та припинення дії міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності;
4. Міжнародні договори Міністерства внутрішніх справ України.
5. Еволюція джерел права ЄС в галузі юстиції та правоохоронної діяльності.

#### **1.2. Рекомендовані теми есе або наукових тез доповідей:**

1. Місце чинних міжнародних договорів України у сфері правоохоронної діяльності у вітчизняному законодавстві;
2. Основні напрямки конвенційного співробітництва держав в правоохоронній діяльності;
3. Удосконалення форм і методів діяльності правоохоронних органів в рамках міжнародних договорів міжвідомчого характеру;
4. Багатосторонні міжнародні договори України у сфері правоохоронної діяльності: юридична природа та особливості;
5. Стан реалізації положень чинних для України міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності.

#### **1.3. Рекомендовані теми для підготовки мультимедійних презентацій у**

**форматі Power Point:**

1. Поняття та види міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності;
2. Порядок і стадії укладання міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності;
3. Міжнародні договори як джерело правоохоронної діяльності;
4. Структура міжнародних договорів у сфері правоохоронної діяльності;
5. Ключові міжнародні договори у сфері правоохоронної діяльності.

**2. Практичні завдання:****Задача 1.**

Україна і Грузія є учасниками Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 р. Крім цього, дані держави є учасницями Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р.

*Норми якого із зазначених міжнародних договорів повинні застосовуватися при направленні (виконанні) клопотання про допит потерпілого у кримінальному провадженні?*

**Задача 2.**

Віденська конвенція про договори між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. не набула чинності. Водночас, укладаючи міжнародні договори, суб'єкти міжнародного права керуються нормами цієї конвенції.

*Що в даному випадку виступає джерелом регулювання – договір чи звичай?*

**Задача 3.**

Держава А. і держава Б. уклали міжнародний договір про правову допомогу у кримінальних справах. Через деякий час держава А. відмовилась виконувати даний договір, посилаючись на те, що норми укладеного міжнародного договору суперечать конституції і національному законодавству даної держави.

*Чи може держава Б. примусити державу А. виконати даний договір? Чи може держава А. відмовитися від виконання міжнародного договору, як що так то назвіть підстави і процедуру.*

**Задача 4.**

Держава А уклала з державою Б терміновий міжнародний договір про спрощену процедуру перетинання кордону. Після закінчення терміну дії договору держава Б. звернулась до держави А. з пропозицією пролонгації даного договору.

*Чи можлива автоматична пролонгація договору? Чи може розцінюватися як мовчазна згода на пролонгацію договору державою А. у випадку її не відповіді на пропозицію?*

### **Задача 5.**

За документально підтвердженими даними, з серпня 2014 року військові підрозділи збройних сил Російської Федерації всупереч нормам міжнародного права без дозволу органів державної влади України неодноразово незаконно перетинали її державний кордон та атакували українські підрозділи, які брали участь в антитерористичній операції, що проводилась на території Донецької та Луганської областей. Військове протистояння призвело до численних жертв громадян України, причому не лише військовослужбовців, але й мирних мешканців.

*1. Дайте правову оцінку вказаним юридичним фактам з погляду норм міжнародного права.*

*2. Під які міжнародні юрисдикції підпадають ці порушення норм міжнародного права?*

*3. Який юридичний факт є перешкодою для розгляду Міжнародним кримінальним судом злочину військової агресії проти України?*

### **Задача 6.**

Генеральна прокуратура Республіки Придністров'я звернулася із офіційним запитом до Генеральної прокуратури України про затримання та екстрадицію громадянина цієї Республіки Петра Додона, який обвинувачується у вчиненні низки тяжких злочинів, і за оперативною інформацією переховується від органів правосуддя на території Одеської області України.

*1. Чи відповідає цей запит нормам міжнародного права, що регулюють суспільні відносини із міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері?*

*2. Якщо ні, то які юридичні факти є перешкодою для його розгляду та виконання правоохоронними органами України?*

*3. Оцініть цю ситуацію за умови, якщо суб'єктом подання запиту є Генеральна Прокуратура Республіки Молдова.*

### **3. Складіть схему за однією з обраних тем:**

– Укладання двосторонніх і багатосторонніх договорів у сфері правоохоронної діяльності.

– Набуття чинності двосторонніх і багатосторонніх договорів у сфері правоохоронної діяльності

### **4. Вирішіть тестові завдання:**

**1. Знайдіть правильну відповідь. Міжнародна угода з іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, укладена в письмовій формі й регульована міжнародним правом, незалежно від того, викладена така**

**угода в одному документі, двох або декількох пов'язаних між собою документах, а також незалежно від її конкретного найменування (договір, угода, конвенція, пакт, протокол тощо) – це...**

- а) міжнародний договір України;
- б) контракт зовнішньоекономічної діяльності України;
- в) міжнародний приватний договір України;
- г) письмова інтернаціональна угода України.

**2. Порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів України встановлюється:**

- а) Законом України «Про дію міжнародних договорів на території України» від 10 грудня 1991 р.;
- б) Законом України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р.;
- в) правильні відповіді «а» і «б»;
- г) Законом України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р.

**3. Закони України про кримінальну відповідальність повинні відповідати положенням, що містяться в:**

- а) узгоджених з іншими державами міжнародних договорах;
- б) міжнародних договорах, підписаних уповноваженою від імені України особою;
- в) міжнародних договорах, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України;
- г) чинних міжнародних договорах, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

**4. Під час кримінального провадження суд, слідчий суддя, прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий, інші службові особи органів державної влади зобов'язані неухильно додержуватися вимог:**

- а) Конституції України та Кримінального процесуального кодексу України;
- б) міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- в) інших актів законодавства України;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».

**5. Депозитарієм міжнародного договору є:**

- а) держава або міжнародна організація, яка зберігає текст договору;
- б) президент або монарх кожної держави-учасниці міжнародного договору;
- в) держава, яка не бере участь у міжнародному договорі;
- г) держава або міжнародна організація – ініціатор розробки міжнародного договору.

**6. Оберіть правильну відповідь. Остаточне затвердження договору одним із вищих органів влади держави відповідно до процедури, передбаченої національним законодавством, має назву:**

- а) прийняття договору;
- б) затвердження договору;
- в) ратифікація договору;
- г) приєднання до договору.

**7. Денонсація договору – це:**

- а) припинення дії договору на умовах, установлених самим договором;
- б) автоматичне продовження терміну дії договору;
- в) одностороннє припинення дії договору;
- г) припинення дії строкового договору.

**8. Одностороння письмова заява, зроблена при підписанні, ратифікації, затвердженні, прийнятті міжнародного договору або приєднанні до нього, якою висловлюється бажання виключити або змінити юридичну дію певних положень договору щодо їхнього застосування до України, має назву:**

- а) заява;
- б) застереження;
- в) денонсація;
- г) пролонгація.

**9. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р. набрала чинності для України:**

- а) 15 листопада 2000 р.;
- б) 4 лютого 2004 р.;
- в) 21 травня 2004 р.;
- г) 26 червня 2005 р.

**10. Визначте центральні органи України, на які відповідно до положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р. покладаються повноваження щодо одержання прохань (запитів) про надання взаємної правової допомоги та (або) про їхнє виконання, або про їхнє перепроведення для виконання відповідним компетентним органам:**

- а) Міністерство внутрішніх справ України і Генеральна прокуратура України;
- б) Міністерство юстиції України і Міністерство внутрішніх справ України;
- в) Міністерство юстиції України і Генеральна прокуратура України;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».

**Питання для самостійного контролю:**

1. Дайте визначення міжнародного договору України у сфері правоохоронної діяльності.

2. Класифікуйте міжнародні договори у сфері правоохоронної діяльності.
3. Охарактеризуйте правову основу укладення, виконання, денонсації та застосування міжнародних договорів України у сфері правоохоронної діяльності.
4. Охарактеризуйте стадії укладення міжнародних договорів України у сфері правоохоронної діяльності.
5. Назвіть відомі вам способи встановлення автентичності прийнятого тексту міжнародного договору.
6. Назвіть відомі вам способи вираження згоди державами на обов'язковість міжнародного договору.
7. Охарактеризуйте правові наслідки заяв та застережень, зроблених під час вираження згоди державою на обов'язковість міжнародного договору.
8. Назвіть передбачені Конвенцією Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р. форми співробітництва між її державами-учасницями.
9. Назвіть центральні органи України, на які покладаються повноваження щодо одержання прохань (запитів) про надання взаємної правової допомоги, або щодо їхнього виконання, або щодо їхнього перепроведення для виконання відповідним компетентним органам, на основі положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року.

**Ключові поняття:** міжнародний договір; конвенції; угоди; меморандуми; протоколи; зміст міжнародного договору; стадії укладання міжнародного договору; форма міжнародного договору; багатосторонні та двосторонні міжнародні договори України.

**Рекомендована література до Теми 2:** (1.1; 1.2.1-1.2.20; 1.3.3)

### **ТЕМА 3. Міжнародні інституції у сфері правоохоронної діяльності**

#### **Методичні поради щодо підготовки до даної теми**

Підготовку до даної теми слід розпочати із з'ясування ролі та місця міжнародних інституцій (міжнародних організацій, міжнародних конференцій, міжнародних комісій та комітетів) у розвитку відносин міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності; визначити систему органів державної влади України, уповноважених представляти інтереси нашої держави у діяльності двосторонніх та багатосторонніх міжнародних органів.

Визначити поняття міжнародних організацій і міжнародних конференцій їх роль у розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності. Види актів міжнародних організацій і міжнародних конференцій та їх правове значення. Звернути увагу на особливостях правосуб'єктності міжнародних організацій.

Особливу увагу необхідно приділити окремим міжнародним інституціям

(органам) котрі суттєво впливають на розвиток міждержавного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності та координації внутрішньодержавних дій, спрямованих на попередження, розслідування та припиненні порушень національного законодавства, а саме: Міжнародна організація кримінальної поліції – ІНТЕРПОЛ. Напрямки співпраці України та ІНТЕРПОЛ та Європейський поліцейський офіс (ЄВРОПОЛ). Організація та координація співробітництва компетентних органів України з ЄВРОПОЛ.

Також необхідно розглянути інші міжнародні інституції у сфері правоохоронної діяльності: Комітет проти тортур ООН. Рада ООН з прав людини. Комітет ООН з ліквідації расової дискримінації. Комітет експертів з оцінювання заходів у боротьбі з відмивання брудних коштів Ради Європи. Європейський комітет з кримінально-правових проблем Ради Європи. Група держав Ради Європи проти корупції. Всесвітня митна організація. Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ). Глобальна ініціатива боротьби з актами ядерного тероризму. Міжнародна організація з міграції (МОМ). Комітет з внутрішнього транспорту Європейської економічної комісії ООН. Комісія з наркотичних засобів ООН. Конгреси ООН з відвернення злочинності та поведження з правопорушниками. Комісія з запобігання злочинності та кримінального правосуддя ООН. Управління ООН з боротьби з наркотиками і злочинністю. Міжрегіональний науково-дослідний інститут ООН з питань злочинності та правосуддя. Антитерористичний підрозділ ОБСЄ. Форум ОБСЄ із співробітництва у галузі безпеки. Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL). Комітет експертів Ради Європи по боротьбі з тероризмом. Робоча група ГУАМ з питань боротьби з тероризмом, організованою злочинністю та розповсюдженням наркотиків. Конференція держав – учасниць Конвенції про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсичної зброї та про їх знищення. Міжнародна конференція протидії наркотикам. Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму.

Під час вивчення положень цієї теми необхідно усвідомити важливість і значимість здійснюваного у рамках діяльності різних міжнародних інституцій багатостороннього міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Важливо також з'ясувати, у діяльності яких міжнародних інституцій Україна бере участь щодо здійснення міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності та, які органи державної влади України здійснюють представництво інтересів нашої державі у діяльності таких інституцій.

**Роль і значення теми для майбутньої професійної діяльності:** засвоєння матеріалу теми сприяє поглибленню знань щодо сутності, змісту та структури міжнародних інституцій у сфері правоохоронної діяльності та особливостей участі у їхній роботі уповноважених органів державної влади України. Здобутті знання стануть в нагоді при виконанні майбутніми співробітниками

уповноважених органів державної влади України, що залучаються до здійснення міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності, завдань, що належать до їхньої компетенції, зокрема, забезпечення належного рівня участі нашої держави у міжнародному співробітництві в рамках міжнародних організацій, учасником яких є Україна.

## **ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи наукові тези доповіді за однією з рекомендованих тем.**

### **1.1. Рекомендовані теми рефератів:**

1. Міжнародні міжурядові організації та міжнародні неурядові організації правоохоронної спрямованості;
2. Історія створення, мета та завдання «ІНТЕРПОЛ»;
3. Конгреси ООН з відвернення злочинності та поведження з правопорушниками;
4. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері правоохоронної діяльності у міжнародних інституціях на регіональному та локальному (субрегіональному) рівнях;
5. Судове та поліцейське співробітництва держав-учасниць Європейського Союзу з Україною.

### **1.2. Рекомендовані теми есе або наукових тез доповідей:**

1. Правосуб'єктність міжнародних організацій у сфері правоохоронної діяльності;
2. Співпраця МВС із міжнародними інституціями та організаціями щодо реалізації програм реформування правоохоронної системи України;
3. Роль Ради Європи у розвитку міжнародної взаємодії у сфері правоохоронної діяльності;
4. Роль ООН у розвитку міжнародної взаємодії у сфері правоохоронної діяльності;

### **1.3. Рекомендовані теми для підготовки мультимедійних презентацій у форматі Power Point:**

1. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Напрямки співробітництва правоохоронних органів України з правоохоронними органами зарубіжних країн.
3. Європейське поліцейське відомство (ЄВРОПОЛ): структура, завдання та функції;
4. Робочий апарат Укрбюро Інтерпол: структура та повноваження.
5. Міжнародне співробітництво органів прокуратури.



## **2. Практичні завдання:**

### **Задача 1.**

Громадянин Папуа Нова Гвінея Попондета перебуваючи в Туреччині скоїв вбивство громадянки України. З метою уникнення притягнення до кримінальної відповідальності гр. Попондета незаконно перейшов кордон Болгарії. За оперативними даними НЦБ Інтерполу в Україні правоохоронні органи Болгарії з'ясували, що гр. Попондету переховується на території Софійської області. В результаті проведення оперативно-розшукових заходів гр. Попондету був затриманий.

Уповноважений орган Папуа Нова Гвінея направив офіційний лист в прокуратуру Болгарії з вимогою передати гр. Попондета для вирішення питання про притягнення до кримінальної відповідальності.

- 1. Дайте правову оцінку ситуації.*
- 2. Розкрийте функції Інтерполу і НЦБ Інтерполу в ситуації, що склалася. Назвіть відмінності Інтерполу від інших міжнародних правоохоронних організацій.*
- 3. Яке рішення повинна прийняти прокуратура Болгарії щодо офіційного запиту компетентного органу Папуа Нова Гвінея.*

### **Задача 2.**

Представник державного департаменту США у 2012 р. під час візиту в одну з держав Центральної Азії запропонував даній державі приєднатися до Організації Північноатлантичного договору (НАТО). При цьому пояснив, що НАТО є військовим блоком, здійснює діяльність у політичній і військовій сферах, боротьбі із фінансуванням екстремізму в організованих формах.

- 1. Дайте правову оцінку ситуації, що склалася.*
- 2. Розкрийте специфічні ознаки військово-політичних міжнародних організацій визначивши загальні і відмінні їх ознаки.*
- 3. Надайте характеристику співробітництва держав Центральної Азії в сфері боротьби з міжнародними злочинами і злочинами міжнародного характеру, а також транснаціональними злочинами.*
- 4. Обґрунтуйте свою думку посилаючись на міжнародно-правові акти.*

### **3. Складіть схему за однією з обраних тем:**

1. Органи міжнародного правосуддя.
2. Особливості і специфіка діяльності органів міжнародного кримінального правосуддя.
3. Статутні та нестатутні органи і установи Інтерполу.

#### **4. Вирішіть тестові завдання**

**1. Об'єднання держав, створене на погоджувальній основі, що має певні цілі, які відповідають загальновизнаним принципам міжнародного права, має постійну внутрішню структуру органів та володіє міжнародною правосуб'єктністю, – це:**

- а) міжнародна міждержавна організація;
- б) міжнародна конференція;
- в) міжнародний конгрес;
- г) міжнародна неурядова організація.

**2. Тимчасовий міжнародний орган, що скликається суб'єктами міжнародного права для досягнення заздалегідь визначених цілей, – це:**

- а) міжнародна міждержавна організація;
- б) міжнародна конференція;
- в) міжнародна корпорація;
- г) міжнародна неурядова організація.

**3. Яка з нижчезазначених міжнародних організацій у сфері правоохоронної діяльності є міжнародною неурядовою організацією?**

- а) Всесвітня митна організація;
- б) Міжнародна організація кримінальної поліції;
- в) Європейський поліцейський офіс;
- г) Міжнародна асоціація кримінального права.

**4. Визначте періодичність проведення Конгресів ООН із запобігання злочинності та карного правосуддя:**

- а) один раз на три роки;
- б) один раз на п'ять років;
- в) один раз на сім років;
- г) один раз на десять років.

**5. Міжнародну організацію кримінальної поліції Інтерпол було створено у:**

- а) 1914 р.;
- б) 1923 р.;
- в) 1956 р.;
- г) 1989 р.

**6. До складу якого із вказаних нижче органів Інтерполу входять його Президент та віце-президенти?**

- а) Генеральна асамблея;
- б) Виконавчий комітет;
- в) Генеральний секретаріат;
- г) Комісія з контролю за файлами.

**7. Прийняття України до Інтерполу відбулося:**

- а) 24 жовтня 1945 р.;
- б) 13 червня 1956 р.;
- в) 4 листопада 1992 р.;
- г) 25 березня 1993 р.

**8. Спеціальний циркуляр Інтерпол – Рада Безпеки ООН застосовується з метою:**

- а) попередження стосовно особи, яка раніше вже скоювала, або особи, що може вчинити злочини в інших державах;
- б) підтримки ООН у боротьбі проти терористичних акцій АльКаїди, Талібана, ІДІЛ та ін.;
- в) екстрадиції в ряді двосторонніх і багатосторонніх договорів про видачу злочинців;
- г) збору додаткової інформації про особу або про її протиправну діяльність.

**9. Європейський поліцейський офіс (Європол) функціонує:**

- а) в рамках Організації Об'єднаних Націй;
- б) в рамках Ради Європи;
- в) в рамках Європейського Союзу;
- г) є самостійною міжнародною міжвідомчою організацією.

**10. Правові засади функціонування Європейського поліцейського офісу (Європол) закріплено:**

- а) Регламентом Європейського парламенту та Ради ЄС № 2016/794 «Про Агентство Європейського Союзу зі співробітництва правоохоронних органів (Європол)» від 11 травня 2016 р.;
- б) Рішенням Ради Європейського Союзу № 2009/371/ПВС «Про створення Європейського поліцейського офісу (Європол)» від 6 квітня 2009 р.;
- в) Конвенцією про створення Європейського поліцейського офісу (Європол) від 26 липня 1995 р.;
- г) Договором про утворення Європейського Союзу від 7 лютого 1992 р.

**Питання для самостійного контролю:**

1. Дайте визначення міжнародної організації у сфері правоохоронної діяльності.
2. Назвіть відомі вам міжнародні організації у сфері правоохоронної діяльності.
3. Здійсніть порівняльну характеристику міжнародних організацій, міжнародних конференцій, міжнародних комісій та міжнародних комітетів (підкомітетів) у міжнародному співробітництві у сфері правоохоронної діяльності.
4. Охарактеризуйте історію заснування та діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).

5. Назвіть відомі вам розшукові циркуляри Інтерполу.
6. Охарактеризуйте діяльність Робочого апарату Укрбюро Інтерполу.
7. Охарактеризуйте історію заснування та діяльності Європейського поліцейського офісу (Європол).
8. Назвіть нормативно-правові підстави діяльності Європолу.
9. Охарактеризуйте взаємовідносини між Європолом та Україною.

**Ключові поняття:** міжнародні інституції; міжнародні організації; міжнародні конференції; класифікація міжнародних органів у сфері правоохоронної діяльності; ІНТЕРПОЛ; Національне центральне бюро Інтерполу в Україні; ЄВРОПОЛ; комітети ООН; регіональні органи міжнародного співробітництва України у сфері правоохоронної діяльності.

**Рекомендована література до Теми 3:** (2.5; 2.7; 2.12; 2.17; 2.21; 2.24; 2.25; 2.39; 2.40; 2.52; 2.53; 2.62; 2.74)

#### **ТЕМА 4. Міжнародні стандарти протидії злочинності**

##### **Методичні поради щодо підготовки до даної теми**

При опануванні даної теми необхідно усвідомлювати, що внутрішньодержавне на міжнародне право не має однозначної відповіді на питання про сутність, зміст і форми існування міжнародних стандартів, що, у цілому, негативно впливає на практику правозастосування. Тому, розглядаючи вказану проблематику, перш за все, необхідно сформулювати дефініцію поняття «міжнародний стандарт правоохоронної діяльності».

Враховуючи європейський вектор зовнішньої політики України, обов'язкового вивчення потребують Декларація про поліцію від 8 травня 1979 р. та Європейський кодекс поліцейської етики від 19 вересня 2001 р. Важливо також з'ясувати види та зміст визнаних у міжнародних відносинах стандартів протидії злочинності, а також проаналізувати практику імплементації міжнародних стандартів у сфері правоохоронної діяльності в законодавстві України.

Також, необхідно звернути увагу на необхідності виокремити міжнародні професійні стандарти поліції з поміж інших стандартів у сфері правоохоронної діяльності, та з'ясувати роль і місце міжнародних стандартів боротьби зі злочинністю для налагодження відносин міжнародного співробітництва та здійснення заходів протидії злочинності на внутрішньодержавному рівні.

Зверніть увагу, що МКС отримує право здійснювати свою юрисдикцію лише у тих випадках, коли правосуддя не може бути здійснене на внутрішньодержавному рівні. З цією метою дана міжнародна інституція створює додаткові гарантії для запобігання, розслідування та припинення міжнародних злочинів, що загрожують миру, безпеці та добробуту. Тому визнання його юрисдикції є актуальним для всіх народів, органи державної влади яких нездатні або не бажають здійснювати кримінальну юрисдикцію над

особами, винними у вчиненні міжнародних злочинів, передбаченими ст. 5 Статуту МКС.

Під час вивчення положень цієї теми необхідно усвідомити важливість і значимість міжнародних стандартів у протидії злочинності як на міжнародному, так і на внутрішньодержавному рівнях.

**Роль і значення теми для майбутньої професійної діяльності:** засвоєння матеріалу теми допоможе слухачам ознайомитись з основоположними універсальними та регіональними міжнародно-правовими стандартами протидії злочинності, визнання обов'язковості яких здійснювалось шляхом укладення багатосторонніх міжнародних договорів та прийняття актів міжнародними організаціями. Отримані знання дозволять майбутнім правоохоронцям ознайомитися із особливостями участі у відносинах міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності України, з'ясувати вітчизняні нормативно-правові засади такої діяльності та визначити рівень їхньої відповідності визнаним у міжнародних відносинах у сфері правоохоронної діяльності міжнародним стандартам.

## **ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи наукові тези доповіді за однією з рекомендованих тем.**

### **1.1. Рекомендовані теми рефератів:**

1. Міжнародні стандарти в діяльності міжнародних кримінальних судових органів;
2. Формування міжнародних стандартів забезпечення прав людини з метою здійснення правосуддя;
3. Особливості поводження із ув'язненими іноземцями відповідно до міжнародно-правових норм;
4. Підстави для застосування сили або вогнепальної зброї для зупинки морського транспортного засобу-порушника в межах внутрішніх або територіальних вод держави, прилеглої зони та відкритого моря;
5. Імплементация міжнародних стандартів протидії злочинності в Україні.

### **1.2. Рекомендовані теми есе або наукових тез доповідей:**

1. Міжнародні стандарти у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом;
2. Міжнародні стандарти протидії організованим злочинностям;
3. Міжнародні стандарти протидії корупції;
4. Міжнародні стандарти протидії торгівлі людьми;
5. Міжнародні стандарти щодо запобігання та протидії тероризму.

### **1.3. Рекомендовані теми для підготовки мультимедійних презентацій у форматі Power Point:**

1. Міжнародні стандарти ювенальної юстиції;

2. Міжнародні стандарти інституту видачі особи;
3. Міжнародні та Європейські стандарти в галузі кримінальної юстиції;
4. Міжнародні стандарти протидії насильству в сім'ї;
5. Міжнародні стандарти протидії корупційній службовій злочинності в діяльності юридичних осіб приватного права.

## **2. Практичні завдання:**

### **Задача 1.**

В ході досудового розслідування слідчому необхідно допитати свідка, який виїхав у довготривалу поїздку для проведення наукових досліджень і в даний час знаходиться в Австралії. Свідок повинен повернутися через 7 місяців в Україну.

*Визначить порядок дій слідчого.*

### **Задача 2.**

Під час розслідування з'ясувалось, що не можливо проведення експертизи в Україні в наслідок відсутності необхідного обладнання і спеціалістів.

*Чи можливо проведення експертизи закордоном? Як що так, то визначить підстави, порядок її проведення, матеріальне забезпечення її виконання та використання в якості доказової бази у кримінальному провадженні в Україні.*

### **Задача 3.**

Відносно громадянина Казахстану Ж., обвинуваченого в скоєнні тяжкого злочину, постановою прокуратури Республіки Казахстан було обрано запобіжний захід у вигляді взяття під варту та Ж. був оголошений в розшук. За клопотанням прокуратури Республіки Казахстан 2 жовтня 2016 р. гр. Ж. був затриманий і взятий під варту в Україні, про що в той же день була повідомлена прокуратура Казахстану. 6 листопада 2016 року у відповідності до Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 від Генерального прокурора Республіки Казахстан отримано клопотання про видачу гр. Ж., але видача не відбулася. Громадянин Ж. був звільнений, тому що клопотання про видачу було отримано з порушенням терміну, передбаченого Конвенцією. Звільнення гр. Ж. було розцінено Казахстаном як таке, що не відповідає Конвенції 1993 року. На думку Генеральної прокуратури Казахстану, дана конвенція, не містить норм про термін направлення клопотання про видачу і звільнення особи, яка підлягає видачі.

*Оцініть ситуацію, спираючись на аналіз Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993*

**Задача 4.**

У 2004 - 2005 роках громадянин Молдови З., муніципальний службовець, перебуваючи під слідством, був поміщений в ізолятор Центру по боротьбі з економічними злочинами і корупцією. Його адвокат клопотав про дозвіл конфіденційних бесід зі своїм клієнтом, і йому було запропоновано приміщення зі скляною перегородкою, що не допускала обміну документами і змушує при розмові кричати. Незважаючи на прохання надати приміщення, що допускає конфіденційне спілкування, і оголошене клієнтом, на знак протесту, голодування, таке приміщення не було надано. Районний суд, котрий спочатку задовольнив клопотання, через місяць скасував своє рішення, прийшовши до висновку про те, що скляна перегородка не перешкоджає конфіденційній бесіді і що вона забезпечує необхідність захисту здоров'я і безпеки заявника від «будь-яких деструктивних дій». Після переведення до іншого ізолятора заявник скаржився, що перебував в нелюдських і принижують гідність умовах. Держава-відповідач заперечувала ці твердження.

*Оцініть ситуацію, дайте правовий аналіз діям учасників події.*

**Задача 5.**

Гр. З. був затриманий за співробітниками національної поліції 11 вересня 2017 р. за підозрою у вчиненні вбивства. На першій зустрічі з адвокатом гр. З. заявив, що його допитували протягом 6 годин без перерви зі застосуванням психологічних прийомів і фізичного насилля, не посинивши при цьому його процесуальний статус.

Гр. З. був обраний запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. в слідчому ізоляторі він тримався в загальній камені яка розрахована на 8 осіб разом з іншими 20 ув'язненими. В приміщенні завжди горіло яскраво світло, денне світло взагалі відсутнє. Єдиний стіл в камері стояв поруч з туалетом і умивальником в камері було багато комах (тарганів, бліх, клопів) і час від часу з'являлися миші.

28 жовтня 2017 р. жінці гр. З було відмовлено у зустрічі без будь-яких підстав. Також 29 жовтня 2017 р. відмовляли у зустрічі гр. З. з адвокатом мотивуючи тим, що відсутні вільні кімнати для зустрічей.

25 листопада 2017 р. на зустрічі з адвокатом гр. З заявив, що 1 листопада 2017 р. до нього та осіб які утримуються з ним у камері охоронцями застосовувалися спеціальні засоби, приводом було те, що один із ув'язнених оголосив голодування. Після застосування спеціальних засобів всі ув'язнені потребували медичної допомоги і тому відмовляли у побаченнях.

25 листопада 2017 р. адвокат гр. З. подав скаргу до прокуратури щодо факту неправомірного застосування спеціальних засобів і нанесення тілесних ушкоджень.

*Оцініть ситуацію і дайте обґрунтовану відповідь, Чи були допущені порушення Європейської конвенції з прав людини і основоположних свобод?*

**Задача 6.**

Начальник одного з територіальних підрозділів Національної поліції у Дніпропетровській області вирішив позмагатися за депутатський мандат на чергових виборах до Верховної Ради України. Аби отримати в майбутньому необхідну організаційну та матеріальну підтримку, збільшивши у такий спосіб свої шанси на перемогу, цей працівник Національної поліції подав заяву на вступ до найбільш впливової в регіоні політичної партії. За результатами розгляду цього звернення було ухвалено позитивне рішення на користь поліцейського, свідченням чого став відповідний юридичний документ.

1. *Дайте правову оцінку поведінці поліцейського.*
2. *Який міжнародний стандарт (норматив) професійної діяльності поліцейського був порушений?*
3. *Якими міжнародними документами визначаються міжнародні стандарти правоохоронної діяльності.*

**Задача 7.**

З отриманої оперативної інформації працівникам Національної поліції стало відомо, що за однією з адрес організовано порно студію. Для перевірки цієї інформації вони прибули за вказаною адресою. Двері відчинив власник квартири. На прохання працівників Національної поліції впустити їх до квартири для проведення огляду, власник помешкання відповів відмовою, пославшись на ст. 30 Конституції України. Не маючи рішення суду на проведення огляду цього приміщення, поліцейські увійшли до квартири, а оглянувши її, встановили та задокументували факт вчинення злочину – виготовлення відеопродукції порнографічного характеру. Власник квартири був доставлений у відділення Національної поліції, де йому пред'явили підозру у вчиненні злочину, передбаченого ст. 301 КК України «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів». Після складення необхідних процесуальних документів його відпустили. На наступний день інформація про рейд була опублікована в місцевій газеті, в якій, зокрема, повідомлялося про те, що громадянин П. у своєму помешканні організував порно студію.

1. *Дайте правову оцінку діям працівників Національної поліції.*
2. *Які міжнародні стандарти (нормативи) професійної діяльності поліцейського були порушені?*

**3. Вирішіть тестові завдання****1. Міжнародні стандарти правоохоронної діяльності можуть закріплюватися у:**

- а) багатосторонніх міжнародних конвенціях;
- б) резолюціях та інших актах міжнародних організацій;
- в) підсумкових (заклучних) актах роботи міжнародних конференцій;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».



**2. Визначте дату прийняття Парламентською асамблеєю Ради Європи Декларації про поліцію:**

- а) 10 грудня 1948 р.;
- б) 8 травня 1979 р.;
- в) 16 липня 1990 р.;
- г) 28 червня 1996 р.

**3. Поліцейський при передачі затриманого під медичний нагляд:**

- а) повинен виконувати розпорядження лікарів та інших компетентних медичних працівників;
- б) повинен виконувати розпорядження тільки лікарів;
- в) повинен виконувати розпорядження тільки компетентних медичних працівників;
- г) не повинен виконувати розпорядження ні лікарів, ні інших компетентних медичних працівників.

**4. Під час війни і ворожої окупації поліцейський:**

- а) бере участь в операціях проти сил опору;
- б) бере участь у заходах для використання населення у військових цілях і для охорони військових об'єктів;
- в) продовжує виконувати свої завдання охорони громадян і майна;
- г) зобов'язаний у найкоротший термін залишити окуповану територію.

**5. Визначте дату прийняття Комітетом міністрів Ради Європи Європейського кодексу поліцейської етики:**

- а) 10 грудня 1948 р.;
- б) 8 травня 1979 р.;
- в) 16 липня 1990 р.;
- г) 19 вересня 2001 р.

**6. Європейський кодекс поліцейської етики застосовується до:**

- а) військової поліції, при виконанні нею своїх військових функцій та таємних служб безпеки;
- б) традиційних публічних сил поліції або поліцейських служб, або інших владно уповноважених та/або контрольованих органів з основними завданнями забезпечення права і порядку в громадянському суспільстві й уповноважених державою застосовувати силу та/або спеціальні повноваження для цих цілей;
- в) пенітенціарної поліції, яка здійснює свої функції тільки в пенітенціарних інституціях;
- г) правильна відповідь – пункти «а», «б» та «в».

**7. Установчим актом Міжнародного кримінального суду є:**

- а) Статут ООН;
- б) Європейська конвенція про видачу правопорушників;

- в) Статут Міжнародної організації кримінальної поліції;
- г) Римський статут Міжнародного кримінального суду.

**8. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду не поширюється:**

- а) на злочин геноциду;
- б) на злочини проти людяності;
- в) військові злочини;
- г) злочини міжнародного характеру: фальшивомонетництво та незаконний обіг наркотичних засобів.

**9. Право передачі справи на розгляд Міжнародного кримінального суду мають:**

- а) потерпілі особи;
- б) держава, на території якої мало місце вчинення злочину;
- в) міжнародна міждержавна організація;
- г) фізичні особи.

**10. Україна підписала Статут Міжнародного кримінального суду:**

- а) 20 січня 2000 р.;
- б) 22 листопада 2004 р.;
- в) 20 лютого 2014 р.;
- г) 30 вересня 2016 р.

**Ключові поняття:** міжнародні стандарти; посадова особа щодо підтримання правопорядку; принципи застосування вогнепальної зброї; мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями; міжнародні стандарти в галузі здійснення кримінального судочинства; міжнародні судові органи.

**Питання для самостійного контролю:**

1. Розкрийте поняття міжнародного стандарту правоохоронної діяльності.
2. Класифікуйте міжнародні стандарти діяльності поліції.
3. Охарактеризуйте основні положення Декларації про поліцію від 8 травня 1979 р.
4. Охарактеризуйте основні положення Європейського кодексу поліцейської етики від 19 вересня 2001 р.
5. Охарактеризуйте структуру та основні положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 р.
6. Розкрийте поняття юрисдикції Міжнародного кримінального суду.
7. Охарактеризуйте історію визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду Україною.

**Рекомендована література до Теми 4:** (1.2.4; 1.2.12; 1.2.13; 1.2.21-1.2.23; 2.8-2.11; 2.23; 2.37; 2.58)

**Критерії оцінювання самостійної роботи магістрів**

| Максимум 15 балів   |             |
|---|-------------|
| Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу  | до 5 балів  |
| Ведення конспекту що містить навчальний матеріал, передбачений програмою для засвоєння      | до 10 балів |
| Ведення конспекту що містить першоджерела, нормативні акти тощо                             | до 5 балів  |
| Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання                              | до 5 балів  |
| Участь у конференціях, круглих столах, підготовка наукових доповідей та статей              | до 15 балів |
| Виконання самостійних завдань (за узгодженням з викладачем та відповідно до програми курсу) | до 10 балів |

## Рекомендована література

### 1. Основна:

1.1. Конституція України: Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

### 1.2. Акти міжнародного права:

1.2.1 Венская Конвенция о праве международных договоров от 23 мая 1969 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.un.org/ru/documents/decl\\_conv/conventions/law\\_treaties.shtml](http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/law_treaties.shtml).

1.2.2 Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно договорів від 23 серпня 1978 р. // Офіц. вісн. України. – 2008. – № 20. – Ст. 584.

1.2.3 Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций (Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН 2625 (XXV) от 24 октября 1970 г.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995\\_569](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_569).

1.2.4 Декларация про поліцію від 8 травня 1979 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.5 Европейская конвенция о неприменимости сроков давности к преступлениям против человечества и военным преступлениям от 25 января 1974 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/rus/Treaties/Html/082.htm>.

1.2.6 Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом від 27 січня 1977 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994\\_331](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_331).

1.2.7 Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.8 Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками від 30 листопада 1964 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.9 Європейський кодекс поліцейської етики 2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.10 Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_015](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015).

1.2.11 Заключний акт НБСЄ від 1 серпня 1975 р. // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 4. – Ст. 266.

1.2.12 Керівні принципи в галузі прав людини і боротьби з тероризмом від 11 липня 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.13 Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.14 Конвенція о боротьбе против незаконного оборота наркотических средств и психотропных веществ от 19 декабря 1988 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.un.org/ru/documents/decl\\_conv/conv\\_drugs.shtml](http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conv_drugs.shtml).

1.2.15 Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 р. // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 14. – Ст. 1056.

1.2.16 Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами від 2 грудня 1949 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.17 Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.18 Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських, або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.19 Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму від 16 травня 2005 р. // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 41 / № 95, 2010, Ст. 3374/ – Ст. 1705.

1.2.20 Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16 травня 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.21 Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй у відношенні заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) від 14 грудня 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.22 Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями (правила) від 30 серпня 1955 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.23 Основні принципи застосування сили і вогнепальної зброї посадовими особами по підтриманню правопорядку 27 серпня – 7 вересня 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>

1.2.24 Неапольська політична декларація і Глобальний план дій проти організованої транснаціональної злочинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_787](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_787).

### **1.3. Закони:**

1.3.1 Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 37. – Ст. 1370.

1.3.2 Про Національну поліцію: Закон України від 2 липн. 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.

1.3.3 Про міжнародні договори України : Закон України від 29 черв. 2004 р. № 1906-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.

1.3.4 Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

1.3.5 Про прокуратуру: Закон України від 14 жовт. 2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 87. – Ст. 2471.

1.3.6 Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 берез. 2003 р. // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 25. – Ст. 180.

1.3.7 Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 груд. 1993 р. // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 11. – Ст. 50.

## 2. Допоміжна:

### - Підручники:

2.1 Бандурка А. М., Бессмертный А. К. Судебные и правоохранительные органы Украины: Учебник / Под ред. проф. А. М. Бандурки. – Харьков: Ун-т внутр. дел, 1999. – 350 с.

2.2 Михайленко О. Р. Прокуратура України: Підручник / О. Р. Михайленко. – К.:Юрінком Інтер, 2005. – 296 с.

2.3 Правоохранительные органы: Учебник для вузов / Под ред. О.А. Галустьяна. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2002. - 381 с.

2.4 Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник / О.С. Захарова, В.Я. Карабань, В.С. Ковальський (кер. авт. кол.) та ін.; відп. ред. В. Маляренко. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 376 с.

### - Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

2.5 Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: Наук.-практ. посібник. – Харків: Держ. спеціалізоване вид-во “Основа”, 2003. – 234 с.

2.6 Діяльність органів внутрішніх справ по запобіганню торгівлі людьми / Навч. посібник. За ред. акад. О.М. Бандурки. – Харків: Вид-во НУВС, 2001. – 244 с.

2.7 Житняк С. Є. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами : навч. посібник / Житняк С. Є., Некрасов В. А., Смелік В. Б. – К. : КНТ, Скіф, 2008. – 168 с.

2.8 Застосування в Україні європейських стандартів протидії жорстокому поводженню і безкарності: науково-практичний посібник для суддів / Ахтирська Н. М., Касько В. В., Маланчук Б. А. та ін. ; за заг. ред. В. Т. Маляренка. – К., 2011. – 320 с.

2.9 Лукашук И. И. Выдача обвиняемых и осужденных в международном уголовном праве : учеб.-практ. пособие / И. И. Лукашук, А. В. Наумов. – М. : Рос. юрид. изд. дом, 1998. – 160 с.

2.10 Міжнародне право: словник-довідник / [С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна]; за заг. ред. Т.Л.Сироїд. – Х.: Юрайт. 2014. - 408 с.

2.11 Міжнародні стандарти прав людини у правоохоронній діяльності : практикум / Боняк В.О., Завгородній В.А., Перепьолкін С.М., Філяніна Л.А, Христова Ю.В. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2014. – 284 с.

2.12 Негодченко О.В., Тertiшник В.М. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Юридична академія МВС України, 2002. – 68 с.

2.13 Організація повернення постраждалих від торгівлі людьми з-за кордону: питання правового регулювання та правореалізації: метод. рек. / В.Д. Людвік, О.О. Мислива, Л.А. Філяніна. – Дніпро : ДДУВС, 2017. – 71 с.

2.14 Перепьолкін С.М. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності : навч. посіб. / С.М. Перепьолкін, Є.Г. Паршутін. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 112 с.

2.15 Старжинський В. С. Інтерпол. Міжнародна організація кримінальної поліції : навч. посіб. / В. С. Старжинський, С. В. Старжинський, П. В. Хотенець. – Х. : Бурун Книга, 2006. – 112 с.

2.16 Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. - Кн.1 / Збірник документів. – К.: Юрінком, 1996; Кн.2 / Збірник документів. – К.: Юрінком Інтер, 1997.

#### - Монографії та інші наукові видання:

2.17 Антипенко В. Ф. Оптимізація антитерористичної системи держави в умовах міжнародної і регіональної інтеграції / В. Ф. Антипенко. – К., 2007. – 406 с.

2.18 Антипенко В. Ф. Борьба с современным терроризмом. Международно-правовые подходы / В. Ф. Антипенко. – К. : Юнона-М, 2002. – 723 с.

2.19 Антипенко В. Ф. Антитеррористическая система государства / В. Ф. Антипенко. – К.: ГП "Информационно-аналитическое агентство", 2009. – 419 с.

2.20 Бельсон Я. М. Інтерпол в боротьбі з уголовною преступністю / Я. М. Бельсон. – М. : Наука, 1989. – 240 с.

2.21 Боротьба з міжнародним тероризмом. Нормативна база / упоряд. В. А. Ліпкан. – К. : КНТ, 2007. – 248 с.

2.22 Гавриш Т. С. Теорія та практика міжнародної правової допомоги в кримінальних справах (проблеми сучасного співробітництва України) / Т. С. Гавриш. – Х. : Право, 2006. – 192 с.

2.23 Гуславський В. С. Співробітництво у правоохоронній сфері : Україна та Співдружність Незалежних Держав : монографія / В. С. Гуславський. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2005. – 364 с.

2.24 Дайчман И. Інтерпол. Всемирная система борьбы с преступностью / Дайчман И. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2003. – 480 с.

2.25 Настюк В. Я. Міжнародно-правовий режим протидії тероризму / В. Я. Настюк, С. А. Трофімов. – Х. : Право, 2008. – 352 с.

2.26 Лукашук И. И. Выдача обвиняемых и осужденных в международном уголовном праве : учеб.-практ. пособие / И. И. Лукашук, А. В. Наумов. – М. : Рос. юрид. изд. дом, 1998. – 160 с.

2.27 Нуруллаєв І. С. О. Міжнародно-правове співробітництво в системі Ради Європи у боротьбі з корупцією : монографія / І. С. О. Нуруллаєв. – К. : Правова єдність, 2009. – 160 с.

2.28 Овчинский В. С. Інтерпол в вопросах и ответах / В. С. Овчинский. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 320 с.

#### - Інші джерела:

2.29 Аленін Ю., Підгородинська А. Теоретико-правові основи співробітництва України з міжнародними судовими установами / Ю. Аленін, А. Підгородинська // Право України – 2017. – № 12. – С. 95-101.

2.30 Андрусенко О. Засади міжнародного співробітництва розвідувальних органів у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів / О. Андрусенко // Юрид. радник. – 2006. – № 6. – С. 73–75.

2.31 Антипенко В. Ф. Оцінка тероризму як складової сучасного міжнародного життя. Міжнародно-правові шляхи боротьби з ним / В. Ф. Антипенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К., 2005. – Вип. 28. – С. 568–575.

2.32 Антипенко В. Ф. Терористична асиметрія. Роль і місце силової протидії тероризму / В. Ф. Антипенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К., 2008. – Вип. 41. – С. 574–582.

2.33 Базярук І. Міжнародне співробітництво як один із невід'ємних напрямків боротьби із контрабандою / І. Базярук // Митна справа. – 2010. – № 2. – С. 79–83.

2.34 Бараннік Р.В. Співробітництво та допомога у кримінальних справах: співвідношення понять / Р.В. Бараннік // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. – Д., 2010. – № 1 (47). – С. 224–232.

2.35 Білас А.І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / А.І. Білас. – Львів, 2016. – 23 с.

2.36 Боняк В.О. Міжнародне співробітництво у боротьбі з транснаціональними злочинними групами // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2001, № 2(5). – С. 192 – 197.

2.37 Буроменський М. В. Міжнародне співробітництво України у сфері запобігання злочинності та боротьби з нею : [розд. 12] / М. В. Буроменський // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. – Х., 2008. – Т. 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні. – С. 738–770.

2.38 Буткевич С.А. Міжнародно-правове регулювання боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом [Електронний ресурс] / С.А. Буткевич // Право і суспільство. – 2009. – № 3. – С. 54–58.

2.39 Буткевич С.А. Щодо запобігання та протидії фінансуванню тероризму / С.А. Буткевич // Право і безпека. – 2009. – № 1. – С. 55–60.

2.40 Вершинин В. И. Многостороннее сотрудничество в борьбе с терроризмом в Евразии / В. И. Вершинин // Борьба с преступностью за рубежом. – 2007. – № 12. – С. 40–44.

2.41 Виноградова О.І. Міжнародне співробітництво України у галузі боротьби зі злочинністю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» / О.І. Виноградова. – Харків, 2000. – 20 с.



2.42 Вихрист С.М. Видача осіб в аспекті співвідношення міжнародного та національного права: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.11. – Х., 2001. – 188 с.

2.43 Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України / А.В. Войціховський // Право і безпека. – 2010. – № 3. – С. 10–15.

2.44 Волеводз А.Г. Европейская полицейская организация в свете Лиссабонского договора / А.Г. Волеводз // Уголов. право. – 2011. – № 2. – С. 114–120.

2.45 Возна Т.І. Діяльність правоохоронних органів і неурядових організацій та їх взаємодія щодо запобігання та боротьби з торгівлею людьми: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. - К.: НАВСУ, 2000. – 20 с.

2.46 Голіна В.В. Співробітництво країн СНД із запобігання злочинності: стан, проблеми, перспективи / В.В. Голіна, М.Г. Колодяжний // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2010. – Вип. 20. – С. 76–85.

2.47 Голіна В., Колодяжний М. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії // Вісник Національної академії правових наук України. – 2015. - № 2. – С. 92-100.

2.48 Дзюбій О. Правові та інституційні засади співробітництва України та ЄС у сфері юстиції внутрішніх справ // Право України. - № 1. - 2006. – С. 136 – 139.

2.49 Додін Є.В. Міжнародне співробітництво у боротьбі з контрабандою та митними правопорушеннями / Є.В. Додін // Митна справа. – 2011. – № 5 (77). – С. 26.

2.50 Жукова Т.С. Міжнародне співробітництво у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів серед молоді України та Італії / Т.С. Жукова // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К., 2010. – Вип. 48. – С. 566–572.

2.51 Заброта Д.Г. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері протидії транснаціональній корупції / Д.Г. Заброта // Вісн. Запорізь. юрид. ін-ту. – 2006. – № 2. – С. 120–129.

2.52 Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво МВС України щодо протидії злочинності у сфері високих технологій / Є.В. Зозуля // Науковий вісник ДДУВС. – 2011. – № 4. – С. 37–46.

2.53 Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України в боротьбі зі злочинністю / Є.В. Зозуля // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2008 – №3-4. – С.173-179.

2.54 Зозуля Є.В. Актуальні питання міжнародного співробітництва МВС України у боротьбі з наркобізнесом / Є.В. Зозуля // Право і суспільство. – 2011. – № 2. – С. 14–19.

2.55 Іващенко В. Основні напрями та форми співпраці держав у боротьбі із злочинністю / В. Іващенко // Підприємництво, госп-во і право. – 2005. – № 5. – С. 119–122.

2.56 Касько В. Застосування механізмів взаємної правової допомоги у відносинах правоохоронних органів України з компетентними установами Польщі, Росії і Туреччини у сфері протидії торгівлі людьми та можливі шляхи оптимізації співпраці / В. Касько // Вісн. прокуратури. – 2008. – № 6. – С. 80–90.

2.57 Кобилинська І.М. Виконання процесуальних дій дипломатичними представництвами і консульськими установами в рамках кримінального провадження / І.М. Кобилинська // Право і суспільство – 2018 – № 4. – С. 271-278.

2.58 Коваленко А.В. Сучасний стан міжнародного співробітництва України щодо подолання організованої злочинності / А.В. Коваленко // Науковий вісник публічного і приватного права – 2016. – Вип. 6, Т. 2 – С. 96-99.

2.59 Компанієць Д.О. Актуальні проблеми протидії незаконній торгівлі людськими органами: міжнародно-правовий досвід / Д.О. Компанієць, І. М. Зубач // Вісн. Запоріж. юрид. ін-ту Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2009. – № 4. – С. 226–234.

2.60 Компанієць Д.О. Становлення та діяльність Укрбюро Інтерполу як центру міжнародного співробітництва України у галузі боротьби зі злочинністю // Вісник Запорізького юридичного інституту. - №1 (22). - 2003. - С.188 - 194.

2.61 Культенко О. В. Правові та організаційні засади діяльності працівників Робочого апарату НЦБ Інтерполу в Україні / О. В. Культенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К., 2008. – Вип. 42. – С. 608–615.

2.62 Марчук Р. П. Взаємодія правоохоронних органів на міжнародному рівні у боротьбі з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом / Р. П. Марчук // Криміналістичний вісник. – К., 2008. – № 2. – С. 24–30.

2.63 Марко С.І Міжнародна співпраця в боротьбі з фальшивомонетництвом // Теоретико-прикладні проблеми протидії організованій злочинності та злочинам терористичної спрямованості. Львівський юрид. інститут. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 8 – 9 квітня 2005 року. Ч.2. – С. 273–276.

2.64 Нигматуллин Р.В. К вопросу становления международного сотрудничества государств по борьбе с преступностью / Р.В. Нигматуллин // История государства и права. – 2005. – № 8. – С. 14–19.

2.65 Нигматуллин Р.В. Межгосударственное сотрудничество по борьбе с преступностью государств – участников СНГ // История государства и права.. - №7. – 2006. – С.42 – 44.

2.66 Овчаренко О.М. Європейський ордер на арешт – нова форма міжнародного співробітництва у сфері протидії організованій злочинності / О.М. Овчаренко // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2009. – Вип. 17. – С. 162–170.

2.67 Орлов Ю.Ю. Реалізація вимог Міжнародної конвенції про кіберзлочинність у законодавстві України / Ю.Ю. Орлов // Науковий вісник НАВС. – 2011. – № 6. – С. 3–9.

2.68 Осика І.М. Міжнародне співробітництво України у протидії економічній злочинності : [підрозд. 1.6] / І. М. Осика // Взаємодія при розслідуванні економічних злочинів. – Х., 2009. – С. 81–116.

2.69 Паніотов Є.К. Міжнародне співробітництво України у протидії транснаціональній злочинності (теоретичний аспект) / Є.К. Паніотов // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2006. – № 3. – С. 150–154.

2.70 Паніотов Є. Правові й організаційно-тактичні основи взаємодії правоохоронних органів каналами Інтерполу / Є. Паніотов // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 9. – С. 167–170.

2.71 Перепьолкін С.М. Міжнародно-правове забезпечення надання взаємної адміністративної допомоги з митних питань // Вісник Академії митної служби України. Серія : “Право”. – 2010. – № 1(4). – С. 65–68.

2.72 Перепьолкін С.М. Європейський поліцейський офіс (Європол) / С.М. Перепьолкін // Актуальні питання протидії злочинності в сучасних умовах: вітчизняний та зарубіжний досвід : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2018 р.). – Дніпро : ДДУВС, 2018. – С. 290-295

2.73 Перепьолкін С.М. Банки даних Інтерполу як один із засобів протидії кримінальним правопорушенням / С.М. Перепьолкін // Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17 листопада 2017 р.). – Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. – С. 128-130

2.74 Погорецький М. Міжнародне співробітництво у сфері протидії компютерній злочинності / М. Погорецький // Юрид. радник. – 2008. – № 6. – С. 6–9.

2.75 Позняк Н. Міжнародне співробітництво у протидії корупції / Н. Позняк // Фінансовий контроль. – 2013. – № 2. – С.8–11.

2.76 Пономаренко О.В., Сенченко Н.М. Сучасний стан правової регламентації міжнародного співробітництва під час кримінального провадження / О.В. Пономаренко, Н.М. Сенченко // Право і суспільство – 2018 –№ 1. – С. 251-256.

2.77 Пунь С.Т. Основні напрями та сфери міжнародного співробітництва держав із протидії транснаціональній організованій злочинності / С.Т. Пунь // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 5. – С. 29–32.

2.78 Пшеничний В. Г. Міжнародне співробітництво у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин / В. Г. Пшеничний // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 8. – С. 33–37.

2.79 Розвадовський В. Принципи міжнародного співробітництва правоохоронних органів України у сфері протидії транснаціональній торгівлі людьми / В. Розвадовський // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 1. – С. 83–87.

2.80 Сухонос В. Деякі аспекти міжнародного співробітництва у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) злочинних доходів та фінансуванням тероризму / В. Сухонос // Вісн. прокуратури. – 2011. – № 3. – С. 117–122.

2.81 Філіппов С.О. Концептуалізація протидії транскордонній злочинності як наднаціональна проблема / С.О. Філіппов // Право і суспільство – 2018 –№ 1. – С. 229-234.

2.82 Філяніна Л.А. Формування та розвиток співробітництва держав у протидії транснаціональній злочинності в рамках СНД / Л.А. Філяніна // Наук. вісн. Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ України. – 2008. – № 2. – С. 93–99.

2.83 Філянiна Л.А. Взаємодiя правоохоронних органiв України та iноземних держав при здiйсненнi видачi осiб, якi вчинили злочин // Науковий вiсник Днiпропетровського юридичного iнституту МВС України. - 2010. - № 3. - С.317-322.

2.84 Філянiна Л.А. Вiдшкодування збиткiв особам, постраждалим вiд торгiвлi людьми (мiжнародний аспект) / Л.А. Філянiна // Актуальнi питання протидiї злочинностi в сучасних умовах: вiтчизняний та зарубiжний досвiд : матер. Мiжнар. наук.-практ. конф. (м. Днiпро, 17 березня 2017 р.). – У 2-х ч. – Днiпро : ДДУВС ; Лiра ЛТД, 2017. – Ч. 2. – С.243-251

2.85 Черненко В.В. Мiжнародне спiвробiтництво правоохоронних органiв у протидiї торгiвлi людьми / В.В. Черненко // Право i суспiльство. – 2006. – № 2. – С. 105–109.

2.86 Шинкаренко I.Р. Проблеми взаємодiї правоохоронних органiв України та iнших держав у протидiї злочинностi / I.Р. Шинкаренко // Вiсн. Запорiз. юрид. iн-ту Днiпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2008. – № 4. – С. 109–115.

2.87 Шостко О.Ю. Стан сучасної організованої злочинності // Проблеми законності. - 2016. - Вип. 135. - С. 136-146.

2.88 Шульга I.В. Розвиток iнституту мiжнародної взаємодiї у сферi боротьби зi злочинностю та видачi злочинцiв / I.В. Шульга // Держава i право. Юрид. i полiт. науки. – К., 2007. – Вип. 38. – С. 563–576.

2.89 Юдiн С.О. Проблеми використання можливостей Iнтерполу в організації процесуальної та iнформацiйної взаємодiї правоохоронних органiв держав-членiв МОКП у сферi боротьби з тероризмом / С.О. Юдiн // Право i безпека. – 2005. – № 4/2. – С. 40–42.

2.90 Kofi Annan. Prevention of Armed Conflict: Report of the Secretary-General.– New York: United Nations, 2002. – 106 pages.

2.91 Multilateral Treaty Framework: An Invitation to Universal Participation: Focus 2003: Treaties Against Transnational Organized Crime and Terrorism.–New York: United Nations, 2003.–81 pages.

2.92 Prozess in der Strafsache gegen: verhandelt am 14-17. Juli 1943.–S.T. 1943.–44

2.93 Chatterjee D.K. (ed) Encyclopedia of Global Justice//Springer, 2011.- 1200 pages.

2.94 Kushner H.W. Encyclopedia of Terrorism//SAGE Publications, 2002. – 523 pages.

2.95 Blakesley C.L. Atrocity and Its Prosecution: The Ad Hoc Tribunals for the Former Yugoslavia and Rwanda The Law of the War Crimes Ed by

2.96 Bassiouni C. Characteristics of International Criminal Law Conventions International Criminal Law/N.Y.I

2.97 Bassiouni C. International Criminal Law: A draft International Criminal Code. Sijthoffand Noordhoff, Alphen an den Rijn, 1

## 5. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. [mvs.gov.ua/](http://mvs.gov.ua/) – офіційний веб – сайт Міністерства внутрішніх справ України.
2. [ngu.gov.ua/ua/mizhnarodne-spivrobotnytvo/](http://ngu.gov.ua/ua/mizhnarodne-spivrobotnytvo/) – офіційний веб – сайт Національної гвардії України.
3. [www.gr.gov.ua/](http://www.gr.gov.ua/) – офіційний веб – портал Генеральної прокуратури України
4. [www.sbu.gov.ua/](http://www.sbu.gov.ua/) – офіційний веб – сайт Служби безпеки України
5. [www.minjust.gov.ua/](http://www.minjust.gov.ua/) – офіційний веб – сайт Міністерства юстиції України
6. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wcoomd.org/>.
7. Офіційний сайт Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unecsc.org>.
8. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.europol.europa.eu/>.
9. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interpol.int/>.
10. Офіційний сайт Програми ООН з міжнародного контролю над наркотиками і попередженню злочинності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/ecosoc/unodc/undcp.shtml>.
11. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.un.org/ru/documents/decl\\_conv/](http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/)
12. [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua). – офіційний сайт Верховної Ради України
13. [www.yahoo.com](http://www.yahoo.com) – сайт пошуковий
14. [www.google.com](http://www.google.com) – сайт пошуковий
15. [www.meta – ukraine.com](http://www.meta-ukraine.com) – сайт пошуковий.





